

Karensavdrag - en mer rättvis självrisk, yttrande till Socialdepartementet

Förslag till beslut

1. Yttrande lämnas till Socialdepartementet enligt kommunledningsförvaltningens förslag.

Ärende

Linköpings kommun har erbjudits att yttra sig gällande remissen ”Karensavdrag- en mer rättvis självrisk” (Ds 2017:18). I promemorian föreslås ett införande av ett lagstadgat karensavdrag i sjukförsäkringen. Avdraget ersätter den nuvarande karensdagen. Karensavdraget föreslås uppgå till 20 procent av en genomsnittlig veckoersättning i form av sjuklön. De avtalsslutande parterna ges utrymme att tekniskt närmare beräkna karensavdragets storlek. Bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2019.

För Linköpings kommun skulle förslaget kunna leda till ökade sjuklönekostnader. Detta är dock svårt att exakt uttala sig om. Personal- och ekonomiadministrativa system behöver anpassas till de nya bestämmelserna men de administrativa pålagorna, efter att systemen är uppdaterade, bedöms vara begränsade.

Syftet med förslaget är att uppnå större rättvisa arbetstagare emellan. Avdraget vid sjukdom, den försäkrades självrisk i försäkringen, ska stå i rimlig proportion till den försäkrades inkomst och vara mindre kopplat till hur arbetstiden är förlagd. Vidare är syftet att motverka arbetstagarnas möjlighet att kringgå självrisken.

Linköpings kommun tillstyrker förslaget.

Beslutsunderlag:
Tjänsteskrivelse
Karensavdrag - en mer rättvis självrisk (Ds 2017:18)

Bakgrund

Bakgrunden till förslaget är att karensdagens nuvarande utformning slår olika för olika grupper på arbetsmarknaden. För arbetstagare med koncentrerad arbetstid och långa arbetspass kan reglerna medföra att arbetstagaren förlorar en relativt stor del av inkomsten om karensdagen infaller under en dag med ett långt arbetspass. I förhållande till den försäkrades inkomst kan avdraget procentuellt sett bli högre för dem med koncentrerat deltidsarbete än för dem som arbetar lika mycket varje dag. Tanken med ett karensavdrag är att avdraget vid sjukdom, den försäkrades självrisk i försäkringen, ska stå i rimlig proportion till den försäkrades inkomst och vara mindre kopplat till hur arbetstiden är förlagd.

Vidare innebär nuvarande konstruktion av reglerna att om arbetstagaren sjukanmäler sig sent på dagen kan han eller hon undvika avdrag motsvarande en hel dagsinkomst (karensdag). Det nya förslaget innebär att karensavdraget kommer att motsvara en hel ersättningsdag även för den som sjukanmäler sig sent på dagen (endast i de fall sjukfrånvaron enbart varar delar av den första sjukdagen görs ett avdrag som är mindre än en hel kalenderdag). Ett ytterligare syfte med förslaget handlar således om att stärka systemets legitimitet genom att denna möjlighet att kringgå självriskens försvinner.

Sjuklönekostnader

Förslaget om ett karensavdrag kommer i vissa fall innebära högre och i andra fall lägre sjuklönekostnader för arbetsgivaren. För en arbetsgivare med många anställda som arbetar få men långa arbetspass kan förslaget innebära ökade sjuklönekostnader på grund av att det avdrag som arbetsgivaren får göra minskar. Arbetsgivare i kommuner och landsting kommer i hög grad att påverkas av ett karensavdrag. I denna sektor förekommer såväl långa arbetspass som att arbetstiden förläggs koncentrerat. Till exempel natt- och deltidsarbete inom vård och omsorg innebär ofta långa arbetspass.

För dem som arbetar få men långa arbetspass kommer den enskildes kostnad vid sjukfrånvaro att kunna bli lägre jämfört med dagens regler. Det kan påverka dessa individers benägenhet att stanna hemma vid sjukdom. I de fall sjukfrånvaron blir mera kostsam jämfört med dagens regler kan förhållandet bli det omvända. Att arbetstagarnas möjlighet att kringgå självriskens kommer att försvinna gynnar samtliga arbetsgivare.

Administrativa konsekvenser

Personal och ekonomiadministrativa system behöver uppdateras för att kunna hantera beräkningen av karensavdraget. Efter att uppdateringen är gjord bedöms de administrativa pålagorna vara begränsade.

I förslaget framgår inte hur timanställdas, intermittert anställdas, sjuklön ska hanteras i de fall de är kvalificerade till sjuklön. Om det inte är tänkt att hanteras genom någon form av schablonavdrag kan det komma att innebära en fördyring av sjuklönekostnader samt en kostnad för manuell hantering för att räkna ut vilket karensavdrag som ska gälla för respektive sjuktilfälle.

Ekonomiska konsekvenser

Det är svårt att närmare uttala sig om de exakta konsekvenserna gällande drivkrafter till arbete och påverkan på korttidsfrånvaron utifrån de föreslagna bestämmelserna.

Kommunala mål

Kommunfullmäktiges mål 9 - En kommun med bra arbetsvillkor.

Jämställdhet

Förslaget om att frångå karensdagen och istället övergå till ett karensavdrag har som syfte att uppnå en större rättvisa arbetstagare emellan. Långa arbetspass och koncentrerade arbetstider finns framför allt inom vård och omsorg vilket är en kvinnodominerad bransch. Därmed skulle föreslagna bestämmelser gynna jämställdhet mellan könen.

Kommunledningsförvaltningen

Paul Håkansson

Sonja Erlandsson

Beslutet skickas till:
Socialdepartementet